

Рух фермерського капіталу, як інвестиційної складової

У статті розглядається процес руху фермерського капіталу. Розкривається склад фермерського капіталу.

фермерське господарство, фермерський капітал, земельний капітал, сукупний капітал, людський капітал

Економіка аграрного сектору України протягом останніх років характеризується підвищенням ділової активності, зміцненням фінансової і платіжної дисципліни. Вже усвідомлено, що фермерські господарства є однією з ефективних форм господарювання, надійним засобом вирішення продовольчої проблеми суспільства і в цілому є фактором забезпечення соціально-політичної стабільності нашої країни. Підтримка розвитку підприємницької діяльності фермерських господарств є необхідною умовою на шляху розвитку сільського господарства в Україні.

Фермерський сектор поки що не став одним із основних напрямів сільськогосподарського виробництва. Для цього фермерським господарствам, потрібен відповідний потенціал у вигляді інвестицій, інновацій, сучасних технологій, кваліфікованих фахівців, ефективних систем менеджменту і маркетингу, тощо. Зменшення інвестиційної активності, у свою чергу скорочує інвестиційні ресурси держави і власні джерела інвестування суб'єктів господарювання. Однак процес формування та руху фермерського капіталу, як інвестиційної складової, досліджено недостатньо. У зв'язку з цим у статті рух фермерського капіталу розглядається з точки зору формування та забезпечення інвестицій.

Проблеми, пов'язані із фермерським капіталом та інвестиціями, інвестиційними складовими фермерських господарств, залишаються вивчені недостатньо. Вивченню методологічних аспектів руху капіталу, інвестиційних складових, ефективності інвестицій, стратегії інвестиційного розвитку присвячені праці вітчизняних вчених: І.І. Лукінова, П.Т. Саблука, О.М. Онищенко, В.Я. Месель-Веселяка, М.І. Кісіля, М.М. Кропивка, М.Г. Лобаса, М.В. Зубця, В.В. Зіновчука, Л.М. Анічина, І.М. Брюховецького, В.П. Мартянова, М.Й. Маліка, Л.Ю. Мельника, П.М. Макаренка, Л.О. Мармуль, В.П. Ситника, О.В. Крисального, В.В. Липчука, В.Й. Шияна, М.Ф. Соловійова, О.В. Ульяновченка, В.К. Горкавого, В.І. Перебийніса, А.В. Македонського та інших дослідників.

Основними завданнями даної статті є:

- розкрити процес формування фермерського капіталу, його складових та його руху в процесі функціонування фермерських господарств;
- охарактеризувати фермерський капітал, як складову інвестиційного розвитку фермерських господарств.

Діяльність фермерських господарств потребує певних витрат у формі інвестицій в основний та оборотний капітал, але кожен власник прагне в процесі своєї діяльності мінімізувати витрати та збільшити прибутки. Всі результати діяльності відносно витрат можна охарактеризувати з точки зору їх ефективності.

Як результат інвестиційної діяльності показник ефективності орієнтується на збільшення ефекту при зменшенні витрат господарства. У фермерських господарствах такими витратами можуть бути грошові кошти, продукція, запаси матеріалів та сировини і т.п. Більшість фермерських господарств Кіровоградської області займається рослинництвом.

Процес руху грошових коштів у рослинництві, при вирощуванні сільськогосподарської продукції, проходить ряд етапів (рис. 1):

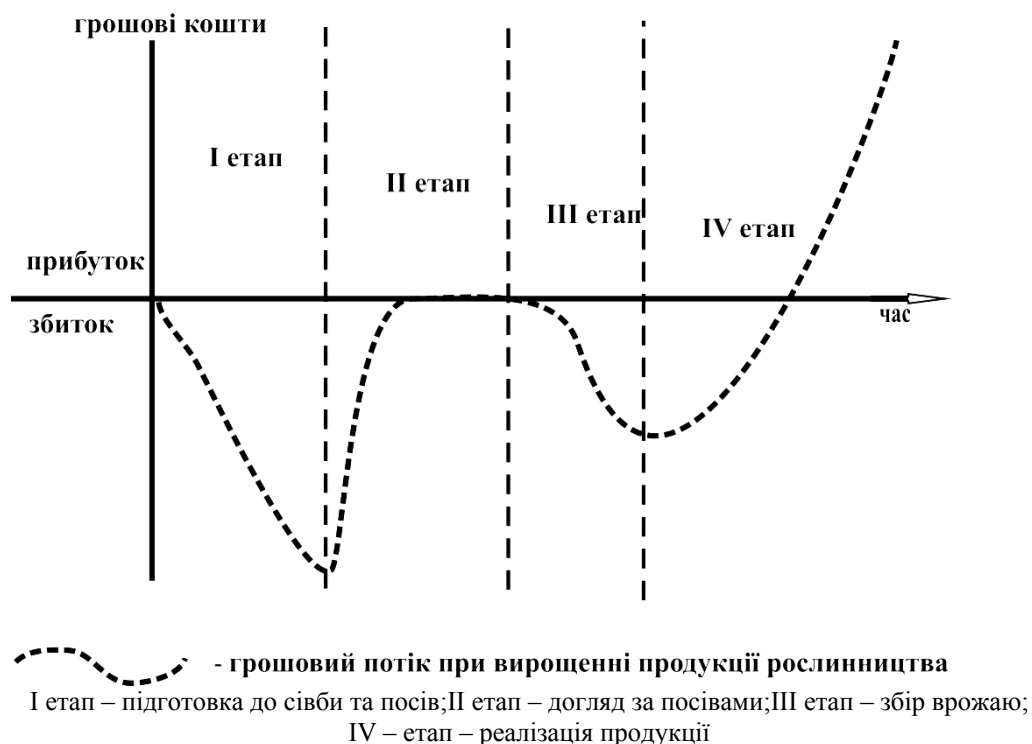


Рисунок 1 - Рух грошових коштів при вирощуванні продукції рослинництва

На перших етапах вирощування продукції відбувається витрачання коштів без їх повернення, з бухгалтерської точки зору це фактично збитки, а останній етап – є повернення витрачених коштів, і в залежності від ціни на продукцію є забезпечення прибутку господарства, формування потоку грошових коштів для майбутніх витрат.

Авансований капітал господарства може виступати як прямі інвестиції господарства. Звідси, на нашу думку, формування та рух фермерського капіталу, як інвестиційної складової має форму спіралі (рис. 2).

На початковому етапі весь наявний у фермерського господарства капітал вкладається у нову справу, тобто інвестується. До складу такого капіталу може входити основний капітал (ОсК), оборотний капітал (ОбК), нематеріальні активи (НА), матеріали (Ма), грошові кошти (ГК), робоча сила (РС), паливо (Па), праця (Пя), знання (Зн), засоби захисту рослин (ЗР), і тому подібне. Під дією цього капіталу виникає якийсь продукт, який після доопрацювання, застосування праці (Пя), енергії (Ен) та іншого, перетворюється в товар (То). Товар реалізується і з'являються грошові кошти (ГК). Але не вся продукція господарства (зерно, м'ясо, скот, овочі), і не увесь товар (продукція приведена до норм реалізації) перетворюються на грошовий потік, покидають цикл виробництва.

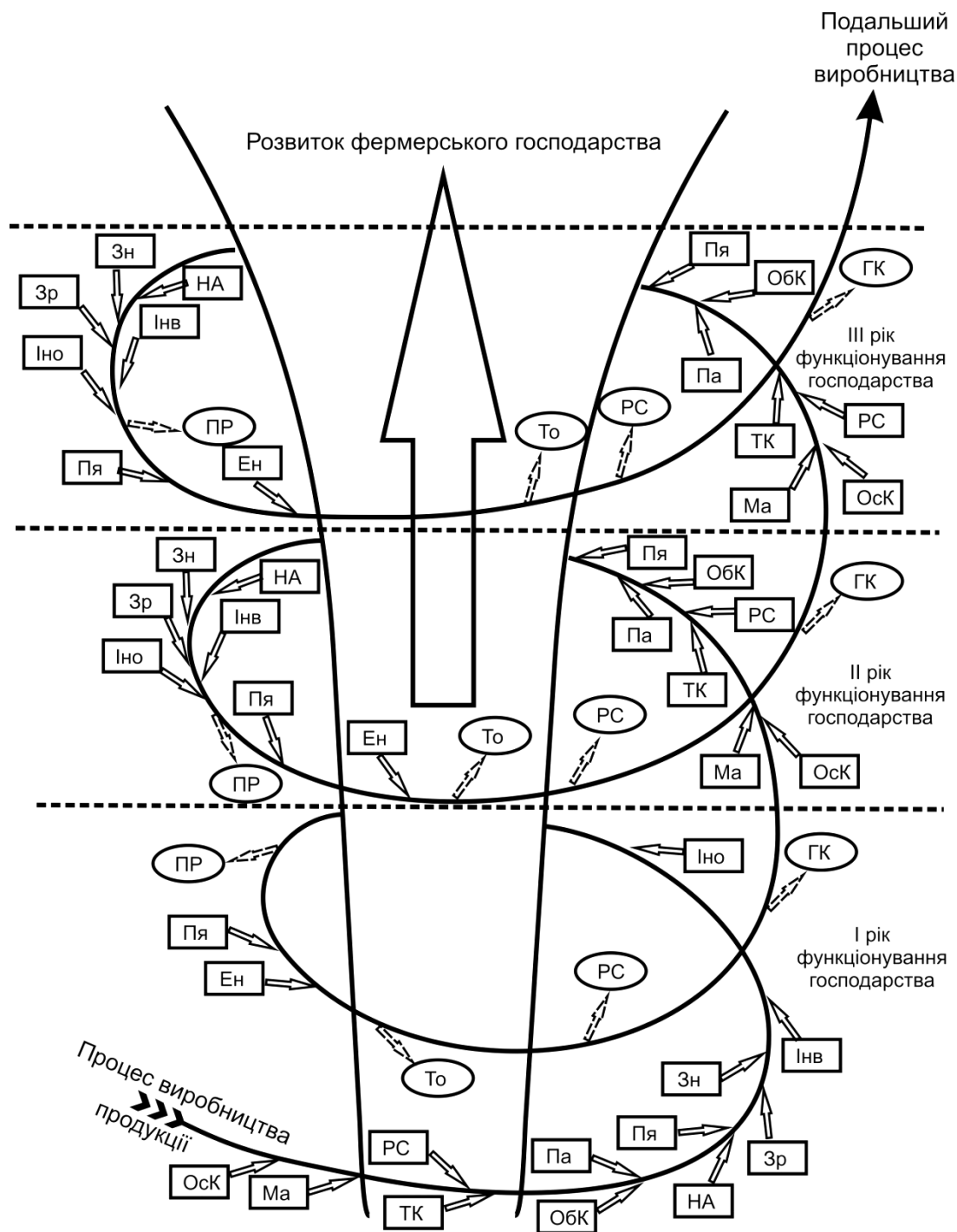


Рисунок 2 - Рух фермерського капіталу, як інвестиційної складової

Частина цієї продукції залишається у розпорядженні господарства для подальшого використанні у виробництві. Також робоча сила – працівники в котрих закінчився контракт із господарством (сезонні, тимчасові працівники), покидає цикл виробництва.

Звідси починається другий етап виробничого циклу господарства. До вже задіяного у виробничому процесі капіталу, того, що залишився після першого циклу, додається новий капітал. Ним може стати матеріали, нова робоча сила, грошові кошти, нові знання, новий основний та оборотний капітал, засоби захисту рослин, праця і таке інше. Це приводить до виникнення нової продукції, яку після доробки реалізують у вигляді товару. Такий цикл виробництва може повторюватися безліч разів, доки в

господарстві не вирішать припинити діяльність в цьому напрямку. При припиненні процесу виробництва виділяються залишки авансованого капіталу, які залишаються в розпорядженні господарства.

Отже, діяльність фермерських господарств та й агропромислового комплексу в цілому залежить від наявності необхідного обсягу інвестиційних ресурсів та раціонального і ефективного їх використання.

Сучасне сільське господарство відчуває гостру нестачу інвестицій. Вирішити дану проблему можливо лише спрямувавши їх на найбільш ефективні організаційно-правові форми господарювання. Як свідчить зарубіжний і вітчизняний досвід, серед них слід виділити фермерські господарства. В сучасних умовах господарювання інвестиційне забезпечення фермерських господарств відбувається в основному за рахунок внутрішніх джерел формування фермерського капіталу, і в меншій мірі – за рахунок зовнішніх.

Головним внутрішнім джерелом фермерського капіталу, як інвестиційної складової, є прибуток, основний капітал, оборотний капітал, нематеріальні активи, матеріали, грошові кошти, робоча сила, паливо, праця, знання, засоби захисту рослин, а серед зовнішніх – кредити комерційних банків, незначна частка бюджетних асигнувань, коштів позабюджетних фондів та фінансового лізингу.

Список літератури

1. Державний комітет статистики України. Статистичний щорічник України за 2005 рік. За редакцією Осауленко О.Г. К.: Видавництво «Консультант», 2006.- 633 с.
2. Статистичний збірник «Фермерські господарства»/ Головне управління статистики у Кіровоградській області. Загальне керівництво Н.П. Мотрої.- С.51, вих. № 07-5041 від 20.08.2004.

В статье рассматривается процесс движения фермерского капитала, раскрывается его состав.

In the article examined process farmer capital flows, his composition opens up.

УДК 657:336

О.В. Ілляшенко

*Севєродонецьке відділення Інституту післядипломної освіти і дистанційного навчання
Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*

Дослідження питань контролю лізингових операцій в умовах предметної цілісності об'єкту

Розглянуті питання внутрішнього контролю лізингових операцій, як основи достовірності даних для управління лізинговою діяльністю промислових підприємств. Встановлена необхідність системного підходу до вирішення проблем контролю лізингових операцій на умовах використання релевантної інформації. Запропоновано використання поетапного контролю лізингових операції за окремими сегментами.

внутрішній контроль, контрольні заходи, лізинг, промислове підприємство, грошові потоки, інвестиції, управлінське рішення

Вступ. Суб'єктам лізингових відносин необхідні об'єктивні дані про фінансовий стан їх партнерів при виконанні лізингових операцій. Крім учасників лізингових